Kadınlara Yönelik Otuz Şer'î Yasak

Yayında Mihenk Taşı

ثلاثون نهيأ شرعياً للنساء

Özgün Adı : Selâsune Nehyen

Şer'iyyen li'n-Nisâ : 'Amr Abdulmun'im

Selîm

Yayıncı : Guraba

Telif

Çeviri : Ahmed İhsan Dündar

Düzelti : Hüseyin Cinisli Mizanpaj : Ömer Deniz Kapak : Ahmet Mayalı

Baskı-cilt : Kilim

ISBN : 978-975-8810-35-2

Birinci Baskı

~ · · · ·

Guraba Yayınları: 66

Şubat 2007 Sefer 1428

Her Hakkı Saklıdır

Kadınlara Yönelik Otuz Şer'î Yasak

'Amr Abdulmun'im Selîm

Çeviren Ahmet İhsan Dündar

Çatalçeşme sok. Defne Han 27/9 Cağaloğlu-İstanbul Tel: 0212 526 06 05 Fax: 522 49 98 www.guraba.com.tr e-mail: guraba@hotmail.com

(\bigcirc)

guraba Yayında Mihenk Taşı NEDEN GURABA?

قالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّىٰ الله عليه وعلىٰ آله وسلَّم: «بَدأَ الإِسْلاَمُ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ كَمَا بَداً؛ فَطُوبَىٰ لِلغُوبَاءِ» [رواه مسلم]. وفي رواية الترمذي:

« فَطُوبَيْ لِلغُوبَاءِ؛ الَّذِينَ يُصْلِحُونَ مَا أَفْسَدَ النَّاسُ مِنْ بَعْدِي مِنْ سُنَّتِي » .

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmaktadır:

«İslam garib olarak başladı. Başladığı hale geri dönecektir. O halde müjdeler olsun Guraba'ya/gariblere!»

[Müslim, Kitâbu'l-İmân]

Tirmizî rivâyetinde:

«Guraba'ya/gariblere müjdeler olsun! Onlar, benden sonra sünnetimden insanların bozdukları şeyleri düzeltenlerdir.» [Tirmizî, İmân]

Mukaddime

Hamd Allah'a mahsustur. O'na hamd eder; O'ndan yardım diler; bizleri bağışlamasını isteriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüklerinden O'na sığınırız. O'nun hidâyete erdirdiğini saptıracak; saptırdığına da hidâyet verecek kimse yoktur. Bir ve tek olan, hiçbir ortağı bulunmayan Allah'tan başka hak ma'bud olmadığına şahitlik ederim. Muhammed'in de O'nun kulu ve rasûlü olduğuna şahitlik ederim.

Allah efendimiz Muhammed'e, ailesine ve ashabına salât ve selam eylesin!

Bunlardan sonra;

Allah subhânehu ve teâlâ ve Rasûlü sallallâhu aleyhi ve sellem şeriata muhalefet etmememiz ve yasaklanmış olan işleri yapmamamız konusunda bizleri uyarmış, sakındırmıştır. Allah teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Bu sebeple, onun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir bela gelmesinden veya kendilerine elem verici bir azap isabet etmesinden sakınsınlar." (Nûr, 63)

"Rabbin, haksızlık eden memleketleri (onların halkını) yakaladığında, onun yakalayışı işte böyle (şiddetlidir). Şüphesiz onun yakalaması pek elem vericidir, pek çetindir!" (Hûd, 102)

Ebû Hureyre radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Muhakkak ki Allah kıskanır. Allah'ın

kıskanması kişinin kendisine Allah'ın haram kıldığı şeyi yapmasıdır."¹

Bu nedenle birçok âlim bu konuda Kitap ve Sünnette sabit olmuş yasakları bir araya getiren tasnifler oluşturmaya önem vermişlerdir. Hakîm et-Tirmizî rahimehullah'a ait el-Menhiyyât adlı eser buna örnek olarak verilebilir. Bazı alimler de şer'î yasakların sadece bir türünü konu edinen eserler vermişlerdir. İmam Zehebî'nin el-Kebâir; İbn Hacer el-Heytemî'nin el-Musennâ adlı eserleri buna misal olarak verilebilir. Bir kısım ilim adamı da sahip olunması gereken güzel ahlâkî özellikler yanında kaçınılması gereken kötü ahlakların zikri vesilesiyle bazı şer'î yasakları konu edinmişlerdir. el-Âdâbu'ş-Şerîyye müellifi İbn Muflih el-Hanbelî bunlardan biri-

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Nikah, no: 5223; Muslim, K. Tevbe, no: 2761 -cev.-)

dir. İmam Nevevî'nin *Riyâzu's-Sâlihîn*'de gerçekleştirdiği gibi bir kısım ilim adamı da kapsayıcı olmadan yalnızca sünnette sahih olan şer'î yasakları zikretmiştir.

Biz de bu değerli ilim adamları gibi davranarak özlü bir eser meydana getirme konusunda Allah subhânehu ve teâlâ'nın yardımına sığınarak işe koyulduk. Bu risalemizde kadınlarla alakalı olan şer'î yasaklardan sahih olanlardan bir kısmını zikredeceğiz. Kadınlara yönelik² bu yasaklarla ilgili olarak -bazısı hem erkek, hem de kadınlar hakkında mutlak olsa da- otuz tanesini bir araya derledik. Bu eserimizde zikrettiğimiz hadislerin sahih olmasını da kendimize şart koştuk.

_

² Bu eserde kadınlarla ilgili bütün yasakları ele almayı hedeflemiyoruz. Ancak kadınlara ilişkin şer'î yasakların çoğunu derlediğimizi iddia edersek abartmış olmayız.

Bu eseri hem bizlere, hem de bütün Müslüman erkek ve kadınlara faydalı kılmasını rabbimden niyaz ederim.

O her şeye güç yetirendir.

Hamd alemlerin rabbi Allah'a mahsustur.

'Amr Abdulmun'im Selîm

1. Yasak

Saç Ekletmek

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'den kadınların saçlarına ekleme yapmalarını yasakladığı varid olmuştur.

Esmâ *radıyallâhu anhâ* şöyle anlatmaktadır:

"Bir kadın Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'e geldi 'Ey Allah'ın Rasûlü' dedi, 'benim gelin olan bir kızım var. Kızamık hastalığına yakalandı. Saçları dökülmeye başladı. Saçlarına eklemede bulunabilir miyim?'

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle cevap verdi:

"Allah saç ekleyene de ekletene de lanet etsin!"³

Âişe radıyallâhu anhâ'dan da şöyle rivâyet edilmiştir: "Ensar'dan bir genç kız evlenmişti. Hastalığa yakalanmıştı. Saçları dökülüyordu. Saçlarına ekleme yapmak istediler. Konuyu Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'e sordular. O da saç ekleyene de ekletene de lanet etti."

(Hadisin metninde yer alan) *Vâsıle* kelimesi, kadının saçına saç ekleme işlemini yapan kadın; *mustavsıle* de bu işlemin yapılmasını talep eden kadın anlamındadır.

İmam Nevevî şöyle der⁵: "Bu hadisler saç eklemenin haramlığı, saç ekleyen ve

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Libâs, no: 5941; Muslim, K. Libâs ve'z-Zîne, no: 2122 -çev.-)

⁴ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Nikâh, no: 5205; Muslim, K. Libâs ve'z-Zîne, no: 2123 -çev.-)

⁵ Şerhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 834

saç ekletenin mutlak olarak lanetlendiği konusunda sarîh, açık ve nettir."

Derim ki: Bu fiil -yani saç eklenmesi fiili- işleyen kişi hakkında lanet içeren delillerden dolayı büyük günahlardandır. Ancak -ve maalesef- hakkında yasaklama varid olmuş bu fiile güzel ve estetik görünme adına birçok Müslüman kadın düşebilmektedir.

Kadının kocası dışındaki kimselere güzelliğini göstermesi ve süslenmesi haramdır. Çünkü başka erkeklerin gözleri önünde ziynetini göstermesi hakkında yasaklamalar vardır. Kadının güzel ve süslü görünmesi kocası için ise, bu da ancak Allah Subhânehu ve Teâlâ'nın meşru ve mubah kıldığı şekilde olabilir. Kocası için bile olsa, kadının, Allah tarafından haram ve yasak kılınmış şeylerle süslenip güzelleşmesi caiz değildir.

Kadınlardan biri şöyle sorabilir:

"Saç ekleme konusundaki yasak yalnızca saç ve kıllara mı mahsustur? Yoksa ipekten mamul iplikler, deriden yapılmış örükler vb. kıl cinsinden olmayan şeyleri de kapsamakta mıdır?"

Bu suale şöyle cevap verilir:

Bu konuda gelen hadislerdeki nehy yalnızca kıl cinsinden olan şeylere özgüdür. Kadının saçına iplikten, deriden, saça benzemeyen renkli yünden yapılmış iplikler eklemesi, yabancı erkeklere göstermemek şartıyla caizdir.

Kadı Iyaz rahimehullah şöyle demiştir:

"İpekten yapılmış renkli iplikler ve bunlar gibi saça benzemeyen şeylerin eklenmesi, yasak kapsamında değildir. Çünkü bu işlem, vasl (saç ekleme) değildir. Vasl ile kastedilen mana kapsamında yer almamaktadır." Leys b. Sa'd'den de şöyle nakledilmiştir:

"Söz konusu nehy, saç cinsinden olan şeylere mahsustur. Yün, bez parçası, vb. şeylerin saça eklenmesinde hiçbir beis yoktur."

Ebû Ubeyd Kâsım b. Sellâm *rahimehullah* da şunları ifade etmiştir:

"Fakihler deriden yapılma örükler ve saça eklenip de saç cinsinden olmayan her şey hakkında ruhsat vermişlerdir."⁷

⁶ Serhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 836

⁷ İbnu'l-Cevzî, Ahkâmu'n-Nisâ, s. 88

2. Yasak

Veşm, Nams Ve Felc

Veşm (dövme): İğne vb. bir aletle avuç içi, bilek, dudak ya da bedenin herhangi bir yerinden kanın akıtılması ve yerine sürme veya kireç taşı konularak yeşil renge sahip olmasının sağlanmasıdır. Bu şekilde çeşitli desen ve nakışlar yapılmaktadır. Bu şekilde az ya da çok sayıda süsleme yapılır.

Bu işlemi yapan kadına *vâşime* (*döv-meci kadın*); söz konusu işlemin bedeninde yapıldığı kadına da *mevşûme* denir. Kendi bedeninde dövme yaptırmak isteyen kadına da *mustevşime* denir.⁸

-

⁸ Serhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 836

Nams: Yüzde bulunan kılların yolunarak ya da bir başka yolla giderilmesidir.

Bu işlemi yapan kadına *nâmisa*; bu işlemi kendisi üzerinde yaptırmak isteyen kadına da *mutenammisa* denir.⁹

Felc: Ön dişlerle kesici dişler arasını açtırmaya denir. Dişlerinin aralarının açılması işlemi; yaşını daha genç göstermek, dişlerin daha güzel görünmesini sağlamak gibi amaçlarla gerçekleştirilir. Bu, yaşlı ya da yaşlı olmasa da yaşı ilerlemiş olan kadınlar tarafından yaptırılmaktadır. Zira küçük yaştaki kızların dişleri arasında güzel gösteren hoş bir aralık, seyreklik vardır. İhtiyarlayan kadının dişleri ise irileşmektedir. Dolayısıyla daha güzel bir görünüm alabilmek için irileşmiş olan dişlerini tör-

⁹ Harbî, Ğarîbu'l-Hadîs, c. 2, s. 828; Şerhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 837

¹⁰ Hattâbî, Ğarîbu'l-Hadîs, c. 1, s. 598

pületerek seyreklik vermeye çalışmaktadırlar. Bu işlem sonucunda kadın, olduğundan daha genç görünür. Bu işleme ayrıca veşr de denilir.¹¹

Bu üç davranış da yasaklanmış, yapanlar lanetlenmiştir. Çünkü bu fiillerde Allah'ın yarattığının değiştirilmesi söz konusudur.

Abdullah b. Ömer *radıyallâhu anh* şöyle nakletmiştir:

"Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* saç ekleyen ve ekleten kadına, dövme yapan ve yaptıran kadına lanet etmiştir."¹²

Abdullah b. Mes'ûd *radıyallâhu anh* şöyle derdi:

"Allah celle celâluhû dövme yapan ve yap-

¹² Muttefekun aleyh. (Buhârî, *K. Libâs*, no: 5940; Muslim, *K. Libâs ve'z-Zîne*, no: 2124 -cev.-)

¹¹ Şerhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 837

tıran kadınlara, yüzdeki kılları alan ve aldıran kadınlara, güzel görünmek için dişlerinin arasını actıran kadınlara ve Allah'ın yarattığını değiştiren kadınlara lanet etsin!" Râvi şöyle der: "Bu sözler Esedoğullarından Ümmü Ya'kub denilen ve Kur'ân okuyan bir kadının kulağına varınca, Abdullah b. Mes'ûd'un yanına geldi ve "dövme yapan, yaptıran, yüzündeki kılları aldıran, estetik için dişlerine seyrek bir görünüm veren, Allah'ın yarattığını değiştiren kadınlara lanet ettiğine dair kulağıma gelen bu sözler de ne?" dedi. Abdullah b. Mes'ûd da "Rasûlullah'ın lanetlediği kimselere ben neden lanet etmeyeyim, üstelik Allah'ın Kitabında bu mevcuttur" dedi. Bunun üzerine kadın: "Ben Mushafın iki kapağı arasındakileri okudum. Ama böyle bir şeye rastlamadım" dedi. Abdullah b. Mes'ûd: "Eğer okumuş olsaydın, rastlardın. Allah celle celâluhû "Rasûl size nevi verdiyse alın; neyi yasakladıysa sakının!" buyurmustur." dedi. Kadın: "Ben su anda bu sevlerden birinin senin hanımında da bulunduğunu görürüm" dedi. Abdullah: "Git de bak!" dedi. Râvi anlatmaya şöyle devam etti: "Kadın Abdullah'ın hanımının yanına gitti ve söylediklerinden hiçbirinin onda olmadığını gördü." Daha sonra Abdullah'ın yanına geldi ve: "Hiçbirini göremedim." dedi. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ûd: "Eğer bu şeylerden herhangi biri onda var olsaydı, onunla cima etmezdim." dedi."13

Ebû Cuheyfe *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre şöyle demiştir:

"Rasûlullah (hacamat yapma karşılığında) kan parası almayı, köpek satıp pa-

¹³ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Tefsîru'l-Kur'ân, no: 2782; Muslim, K. Libâs ve'z-Zîne, no: 2125 -çev.-)

rasını almayı, zina yoluyla kazanç elde etmeyi yasaklamış; dövme yapan ve yaptıran kadına, faiz yiyen ve yedirene ve suret yapanlara lanet etmiştir."¹⁴

İmam Nevevî *rahimehullah* şöyle demiştir:¹⁵

"Söz konusu işlemler bu hadis gereğince hem yapana, hem de yaptırana haramdır. Çünkü bunlarda, Allah'ın yarattığının değiştirilmesi söz konusudur. İşin içinde sahtecilik ve aldatma yardır."

Derim ki: Bu işi yapan kişiye lanet edilmiş olması, bu fiillerin büyük günahlardan olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle Hafız Zehebî, büyük günahlara ilişkin *el-Kebâir* adlı eserinde bu fiili altmışıncı büyük günah olarak zikretmektedir.

¹⁴ Buhârî (K. Libâs, no: 5962 -çev.-)

¹⁵ Serhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 837

Evlenmek isteyen birçok kadın bu işlemleri yapmaktadır. Böylece yaşlarını daha küçük, yüzlerini daha güzel gösterirler. Bundan daha da şaşırtıcı olanı ise bazı annelerin daha küçük yaştaki kızlarına bunları uygulamalarıdır. Bu sebeple henüz mükellef bile olmayan kız değil; ama anne günah kazanmaktadır.

Kadınlardan biri şöyle bir soru yöneltebilir:

Erkeklik hormonlarının fazla salgılanması nedeniyle kadının yüzünde sakal ya da bıyık bitebilmektedir. Bunların giderilmesi caiz midir?

Bu soruya şöyle cevap verebiliriz:

Evet bacım! Allah celle celâluhû insanı ancak yapabileceği işlerle sorumlu tutmuştur. Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem kadının erkeğe benzemesini yasaklamıştır. Ka-

dının sakal ya da bıyığının kıllarını olduğu gibi bırakmasında erkeklere benzemesi söz konusudur. Erkeklere benzemek ise, ancak fazlalık olan bu kılların giderilmesi ile ortadan kalkar.

İmam Nevevî *rahimehullah* şöyle demiştir:¹⁶

"Bu fiil haramdır. Ancak kadının sakal ya da bıyığının çıkması durumu bu hü-kümden müstesnadır. Bunların izale edilmesi haram değil; bilakis bizim nezdimizde müstehabdır."

Yine şunları ifade etmiştir: "Nehy yalnızca kaşlar ve yüzün yan tarafları için geçerlidir."

Derim ki: Dolayısıyla kadının sakal ya da bıyığını izale etmesi Allah'ın yarattığının değiştirilmesi demek değildir. Çünkü

¹⁶ Serhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 837

kadının yaratılışında asıl olan sakalsız ve bıyıksız olmasıdır. Hatta bazı alimler erkeklerin sakallarını tıraş etmelerinin haramlığı konusunda bu davranışın kadınlara benzemek olduğunu ifade etmişlerdir. Erkeklerin kadınlara benzemeleri de yasaklanmıştır.

Bu mesele ile ilgili hüküm altına şunlar da eklenebilir:

Tedavi amacıyla, bir kusurun bulunması nedeniyle veya benzer sebeplerden ötürü dişlerin aralarının açılıp seyreltilmesi durumunda bunda bir sakınca yoktur ve bu haram değildir. Çünkü hadiste: "Güzellik ve estetik için dişlerini aralatanlar" ifadesi yer almaktadır. İmam Nevevî rahimehullah şunları kaydeder:

"Bu ifadede haramın estetik amacıyla yapılan uygulamalarla ilgili olduğuna işaret bulunmaktadır. Ancak kadın tedavi

amacıyla ya da dişinde bulunan bir kusur vb. nedenlerle dişlerini aralatma ihtiyacı duyuyorsa, bunda herhangi bir sakınca yoktur."¹⁷

¹⁷ Age.

3. Yasak

Koku Sürünerek Dışarı Çıkmak

Zeyneb es-Sekafiyye *radıyallâhu anhâ* Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğunu rivâyet etmektedir:

"Siz kadınlardan biri yatsı namazına -bir rivâyette mescide- katıldığında o gece koku sürünmesin!" 18

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh* şöyle nakletmiştir:

Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

_

¹⁸ Muslim (K. Salât, no: 443 -çev.-)

"Üzerine buhur isabet etmiş olan herhangi bir kadın bizimle birlikte yatsı namazına katılmasın!"¹⁹

Ebû Mûsâ el-Eş'arî radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Herhangi bir kadın güzel koku sürünür de bir topluluğun yanından geçerse ve onun kokusunu duyarlarsa, o kadın zaniyedir."²⁰

Müslüman bacım!

Bu hadisler kadının koku sürünmüş olarak dışarı çıkmasının haram olduğuna delâlet etmektedir. Çünkü kadınların, erkeklerin önünde güzel kokular saçmaları şehveti tahrik eden bir faktördür.

¹⁹ Muslim (K. Salât, no: 444 -cev.-)

Sahih hadis. Ahmed, Musned, c. 4, s. 414; Ebû Dâvûd, no: 4173; Tirmizî, no: 2786; Nesâî, c. 8, s. 153. Gunaym b. Kays > Ebû Mûsâ tarikinden

Geçen hadisin şerhinde Allâme Mubarekfûrî *rahimehullah* şöyle der:²¹

"(O kadın zaniyedir) söz şu manaya gelir: Çünkü kadın süründüğü güzel koku nedeniyle erkeklerin şehvetini tahrik etmekte, onların kendisine bakmalarına neden olmaktadır. Kadına bakan kimse gözüyle zina etmiş demektir. (Koku sürünmüş olan kadın ise) bu göz zinasının sebebidir ve bundan dolayı günahkârdır."

Derim ki: Aynı şekilde kadına bakmak da hakiki zinanın öncüllerindendir. Müslüman bir bayanın yerine getirmesi gereken farz, şer'î bir ihtiyaç bulunmadan evinden dışarı çıkmamak, evinden çıktığında hicap ve tesettüre riâyet etmek, şehveti tahrik etmeyen geniş elbiseler giymek, koku sürünmemek gibi şer'î edeplere riâ-

_

²¹ Tuhfetu'l-Ahvezî, c. 8, s. 71

yet etmektir. Evine döndüğünde yabancı erkeklere duyurmamak şartıyla dilediği gibi kokular sürünebilir.

4. Yasak

Yabancı Erkeklere Ziynetini Göstermek

Allah *celle celâluhû* şöyle buyurmuştur: "İlk cahiliye âdetinde olduğu gibi teberrucde bulunmayın!" (Ahzâb, 33)

Mücahid bu âyetin tefsirinde şöyle demiştir: "Kadınlar dışarı çıkar ve erkeklerin arasında yürürlerdi. İşte cahiliyye teberrucü budur."

Katâde de şöyle der: "Kadınlar yürüyüşlerinde kırıtır ve cilve yaparlardı. Bunun üzerine Allah *celle celâluhû* bunu yasakladı."²²

Ebû Hureyre radıyallâhu anh Rasûlullah

²² Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm, c. 3, s. 482

sallallâhu aleyhi ve sellem'in söyle buyurduğunu rivâvet etmektedir:

"Cehennem halkından iki sınıf vardır ki ben onları henüz görmedim: (Bu sınıflardan birisi) beraberlerinde sığır kuyruğuna benzer kırbaçlar bulunan ve bunlarla insanları döven kimselerdir. (İkinci sınıf ise) givinikçıplak kadınlardır. Meylederler ve meylettirirler, bu kadınların başları büyük deve hörgüçleri gibidir. Onlar ne cennete girer ne de onun kokusunu duyarlar. Halbuki cennetin kokusu şu kadar mesafeden duyulabilir."23

Müslüman bacım! Şu şiddetli tehdide, şu elem verici azaba bir bak! Dünya hayatında yabancı erkekler huzurunda güzelliğini sergileyen kadınlara yöneltilen tehdit ve acı azaba bir bak... Böyle bir davranış

²³ Muslim (K. Libâs ve'z-Zîne, no: 2128 -cev.-)

her ne kadar anlık bir neşe ve sevinç, anlık bir gönül eğlendirme olsa da kıyamet gününde hasret ve pişmanlıktan başka bir şey değildir. Böyle bir tutum, cennetten mahrum kalıp cehenneme atılmanın sebeplerindendir.

Bacım! Allah sana merhameti ile muamele buyursun! Bunlardan sakınmalısın!

İster meşru tesettüre bürünmeksizin olsun, ister makyaj yaparak, koku, parfüm vb. şeyler sürünerek yabancı erkekler arasında bulunmak suretinde olsun, kadının ziynetini yabancı erkeklere izhar etmesi kıyâmet gününde şiddetli azabı gerektiren şeylerdendir.

5. Yasak

Kocasının Yatağa Gelme İsteğini Yerine Getirmekten Kaçınması

Müslüman bacım! Bu, birçok kadının içine düştüğü önemli ve tehlikeli bir konudur. Böyle bir tehlike içine düşmekle kocalarının gazabını hak eden kadınlar, meleklerin de lanetini üzerlerine çekmektedirler.

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre şöyle demiştir:

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem buyurdu ki: "Erkek hanımını yatağına çağırdığında kadın gelmez ve bu sebeple kocası hanımına öfkeli olarak geceyi geçirirse, sabah oluncaya dek melekler o kadına lanet ederler "24

Miisliiman bacım!

Bu hadis bize şunları göstermektedir:

Erkeğin hanımı üzerinde bazı hakları vardır. Bu haklardan biri de hanımından cinsel yoldan istifade etmesidir. Kadının, bu hakları da aralarında yer aldığı tüm hakları yerine getirmekten geri durması haramdır. Aksi halde bu tutumuyla kadın meleklerin lanetini üzerine çeker. Lanet, Allah'ın rahmetinden kovulması yolunda beddua edilmesidir. Müslüman bacım! Melekler Allah'ın rahmetinden kovulman için sana beddua ederlerse halin nice olur?

²⁴ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Bed'u'l-Halk, no: 3237; Muslim, K. Nikâh, no: 1736 -cev.-)

Kıyamet gününde Cebbâr'ın huzurunda dururken, cezanı çekmek ve muahaze olunmak üzere aralarında böylesine kötü bir amelinin de bulunduğu amellerin arz olunurken ne yapacaksın?

Fakat hastalık, hayız veya Ramazan orucu tutmak gibi bir mazereti bulunan kadın, bu özrü nedeniyle kocasının isteğini yerine getirmekten geri durabilir ve bu caizdir. Ancak böyle bir mazeretin ortadan kalkmasıyla birlikte kocasının isteğini yerine getirmesi gerekir.

6. Yasak

Evlilik Sırlarının İfşası

Ebû Sa'îd el-Hudrî *radıyallâhu anh*, Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğunu bildirmiştir:

"Kıyamet gününde Allah katında sahip olduğu konum bakımından en şerli kimselerden biri karısı ile cinsel ilişkide bulunup karşılıklı olarak birbirlerinden istifade eden ve daha sonra da hanımının sırrını ifşa eden adamdır." 25

İmam Nevevî rahimehullah şöyle der:26

"Bu hadiste, erkeğin hanımı ile olan cinsel hayatını ifşa etmesinin ve bunun de-

²⁵ Muslim (*K. Nikâh*, no: 1437 -cev.-)

²⁶ Serhu Sahîh-i Muslim, c. 3, s. 610

taylarını, ilişki sırasında hanımı ile konuştuklarını, yaptıklarını vb. şeyleri başkalarına anlatmasının haram olduğu bildirilmektedir."

Derim ki: Bu tehdit yalnızca erkeklerle alakalı bir tehdit değildir. Aynı şekilde kocası ile cinsel ilişkide bulunup ondan faydalanan ve başkalarına anlatan kadın için de geçerlidir.

Kocası Yanında İken İzni Olmadan Nafile Oruç Tutması

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh* Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu nakletmiştir:

"Bir kadının, kocası yanında iken onun izni olmaksızın oruç tutması helal değildir. Yine, kocasının izni bulunmaksızın evine birinin girmesine de izin veremez."²⁷

İmam Nevevî rahimehullah şöyle demiştir:

²⁷ Muttefekun aleyh. (Buhârî, *K. Nikâh*, no: 5195; Muslim, *K. Zekat*, no: 1026 -çev.-)

"Bu hadis belli bir zamana bağlı olmayan nafile ve mendup oruçlara hamledilir. İfade edilen yasak, haramlık bildirmektedir. Ashabımız bu hususu tasrîh etmişlerdir. Bunun sebebi şudur: Kocanın istediği her an karısından faydalanma hakkı vardır. Kocanın bu hakkı da, hemen yerine getirilmesi gereken bir haktır. Nafile ya da vacip bile olsa daha sonra yapılabilecek bir amelden dolayı ertelenemez. 'Kocanın bizzat izni bulunmasa da, kadının oruç tutmasına göz yumulması gerekir. Hanımıyla ilişkide bulunmak istediğinde bu hakkı zaten yine vardır. Hanımının orucunu bozdurabilir' denilirse, cevaben şunu söyleriz: Normalde kadının oruçlu olması cinsel ilişkide bulunmaya bir engel teşkil eder. Çünkü tutulan orucu bozmak suretiyle işlenecek cürümden endişe edilir. Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in "Kocası yanındayken" ifadesi "beldesinde mukim iken" manasındadır. Koca yolculukta ise, hanımının oruç tutma hakkı vardır. Kocası kendisi ile birlikte bulunmadığından dolayı cinsel bakımdan istifade söz konusu değildir."²⁸

²⁸ Şerhu Sahîh-i Muslim, c. 3, s. 65

Kocasının Evinden İzni Olmadan İnfakta Bulunması

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre şöyle der:

Veda haccı senesindeki hutbesinde Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'i şöyle söylerken işittim:

"Kadın, kocasının evinden beyinin izni olmaksızın infakta bulunamaz."²⁹

²⁹ Hasen hadis. Ebû Dâvûd, no: 3565; Tirmizî, no: 670; İbn Mâce, no: 2295; İsmail b. Ayyaş tarikinden bize Şurahbil b. Muslim el-Hûlânî > Ebû Umâme el-Bâhilî tahdis etti. Tirmizî "Hasen hadis" demiştir.

Derim ki: Aynen Tirmizî'nin değerlendirdiği gibidir. İsmail b. Ayyaş, Şamlılardan rivâyetinde saduktur. Şurahbil b. Muslim de sikadır. Allah en iyisini bilendir.

Müslüman bacım!

Bu hadis bizlere kadının kocasının malından infakta bulunacakken izin almasının zorunlu olduğunu göstermektedir. Buradaki infak ve harcamada bulunmaktan maksat, malın zekât, sadaka, herhangi bir ihtiyacın giderilmesi, yolda kalmışa yardım, nafakasını temin edemeyene destek gibi şer'î yollara sarf edilmesidir.

Eğer kadın, kocasının da izni bulunması şartıyla kocasına ait olan bir maldan zikredilen meşru yollara harcamada bulunursa, kocasının kendi malından infak ile kazandığı sevap gibi kadın da sevap alır.

Âişe radıyallâhu anhâ şöyle der:

"Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem buyurdu ki: "Kadın evinin yiyeceğinden –bir rivâyette kocasının evinden- herhangi bir mefsedete yol açmaksızın infakta bulunursa, bu infakının ecrini kendisi; çalışıp kazandığı maldan infak edilmesinden dolayı olan ecri de, kocası alır. Malı koruyan kişi için de benzer durum geçerlidir. Hiçbiri diğerinin ecrini eksiltmez."³⁰

Bu hadis bize karı-kocanın sevapta kadına infak sevabı; kocaya da sahibi olduğu malın sevabı- ortak olduklarını beyân etmektedir. Sahip olduğu mal ile cömertçe davranan bir koca ve kocasının malını Allah yolunda harcayan bir hanım! Ne güzel bir ortaklık!

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Zekât, no: 1425; Muslim, K. Zekât, no: 1024 -çev.-)

Kocaya İsyan

Saliha bir hanımın kocası ile geçiminde kanaatı, söz dinleyip itaat etmeyi elden bırakmaması gerekir. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem kadınların kocaları ile iyi geçinmelerini, onlara iyilikte bulunmalarını emretmiş; kocalarına isyan edip kötülük etmelerini yasaklamıştır. Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Bir kimsenin başka birine secde etmesini emredecek olsaydım, kadının kocasına secde etmesini emrederdim."³¹

-

³¹ Sahih hadis. Tirmizî, no: 1159. Sahih bir senedle Ebû Hureyre *radıyallâhu anh* hadisi olarak rivâyet etmiştir.

Bir diğer hadiste Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Allah kocasına muhtaç olduğu halde eşine teşekkür etmeyen kadına bakmaz."³²

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'e en hayırlı kadının kim olduğu sorulduğunda şöyle cevap vermiştir:

"Emrettiğinde itaat eden, baktığın zaman sevinç duyduğun, hem kendi nefsini, hem de kocasının malını koruyan kadındır."³³

Bütün Müslüman kadınların, kocalarına itaat ederek, sözlü ve fiilî olarak kocalarına kötülük etmeyerek, rabbini razı etme-

³² Sahih hadis. Nesâî, *Işretu'n-Nisâ*, s. 249. Sahih bir senedle Abdullah b. Amr radıyallâhu anh hadisi olarak rivâyet etmiştir.

³³ Sahih hadis. Nesâî, el-Muctebâ, c. 6, s. 68; Işretu'n-Nisâ, s. 75. Sahih bir senedle Ebû Hurayra radıyallâhu anh hadisi olarak rivâyet etmiştir.

si gerekir. Çünkü kocası onun, hem cenneti hem de cehennemidir.

Kadının kocasına göstereceği bu itaat, o bir günahı emredecek olsa bile mutlak bir itaat midir?

Tabii ki hayır, Müslüman bacım! Hanımın kocasına olan itaati rabbini gazaplandırmayacak şeylerle sınırlıdır. İçinde Allah'a ya da Rasûlü'ne isyan bulunan bir emir verdiğinde, sadece bu emri hususunda kocasına itaat etmez.

Ali b. Ebî Tâlib *radıyallâhu anh*, Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem*'den şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir:

"Allah'a isyan olan konularda yaratılmışlara itaat olmaz. İtaat ancak maruf şeylerdedir."³⁴

-

³⁴ Muttefekun aleyh. (Muslim, K. İmâra, no: 1840; Buhârî, K. Meğâzî, no: 4340 -çev.-)

İmam İbnu'l-Cevzî rahimehullah şöyle demiştir:³⁵

"Kocaya itaatin vacip olduğu konusunda zikrettiklerimiz kadının helal olmayan konularda itaat göstermesini kapsayıcı değildir. Kocanın, hayız döneminde veya hoş olmayan yerden veya Ramazan ayı günlerinde cinsel birleşimde bulunmayı istemesi ve buna benzer masiyetler misal olarak verilebilir. Allah'a isyan olan yerde yaratılmışa itaat yoktur."

³⁵ Ahkâmu'n-Nisâ, s. 81

Hiçbir Gerekçe Yokken Boşanmak İstemek

Müslüman bacım! Evlilik Allah ve Rasûlü'nün bizleri teşvik edip özendirdiği meşru amellerdendir. Evlilik erkek ile kadın arasında kurulan şer'î bir bağdır. Evliliği belli sınırlar çevrelemekte, belli kanunlar düzenlemekte ve belli amiller etkisi altına almaktadır. Bu amiller, ya rabbanî toplumun yapısında bir tuğla olacak; Kur'an ve Sünnet'in hidâyetinden beslenen İslâmî bir ailenin kurulması yönünde etki ederler, ya da hem karı-kocaya, hem de çocuklara ve topluma olumsuz etkiler ya-

pacak şekilde aileyi bozup parçalamak yönünde etki ederler.

Bu nedenle Allah -yaratıcımız, hakkımızdaki her şeyi en iyi bilen rabbimiz ahlakların, huyların birbirine uymayabileceğini, fikirlerin ahenk içinde olmayabileceğini de bilmektedir- bizim için evliliği
meşru kılıp teşvikte bulunurken hikmeti
gereği boşanmayı da meşru kılmıştır. Böylelikle eşlerin aralarını düzeltme adına
başka yol kalmayınca boşanarak ayrılabilirler.

Fakat Allah celle celâluhû bu -boşanmaşeriatı için belli bir sistem koymuş; belli sınırlar çizmiştir. Her isteyen kadın ve erkek bu sınırları ve sistemi aşıp geçemez. Bu sınırlardan biri de Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in yasaklamış olduğu, hiçbir gerekçe bulunmadığı halde kadının, kocasından kendisini boşamasını istemesidir.

Kocalarından bu istekte bulunan kadınlar -ki zamanımızda böyle kadınların sayısı oldukça fazladır- hakkında şiddetli cezalar bulunduğunu beyân etmiş ve şöyle buyurmuştur:

"Hiçbir gerekçe yokken kocasından kendisini boşamasını isteyen herhangi bir kadına cennetin kokusu haramdır."³⁶

³⁶ Sahih hadis. Ebû Dâvûd, no: 2226; Tirmizî, no: 1187; İbn Mâce, no: 2055. Hammâd b. Zeyd > Eyyûb > Ebû Kılâbe > Ebû Esmâ > Seybân tarikinden.

Nankörlük Etmek

İbn Abbas *radıyallâhu anhumâ*'dan gelen rivâyete göre şöyle demiştir:

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Bana cehennem gösterildi. Bir de baktım ki cehennem ehlinin çoğunluğu kadın! Onlar küfrederler."

"Allah'a mı küfrediyorlar?" diye soruldu.

"Eşlerine, (eşlerinin kendilerine olan güzel muamelelerine) ve iyiliğine karşılık küfür/nankörlük ediyorlar. O kadınlardan birine bütün zamanlar boyunca iyilikte bulunsan ve sonra senden bir şey görse, 'zaten

senden hiçbir hayır görmedim ki!' der."37

Esmâ bnt. Yezîd *radıyallâhu anhâ*'dan rivâyete göre şöyle anlatmıştır:

"Biz kadınlarla beraberken Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem yanımıza uğrayıp selam verdi ve şöyle dedi: "Nimet verenlere küfretmekten sizleri sakındırırım."

"Ey Allah'ın Rasûlü! Nimet verenlere küfretmek nedir?" dedik. Şöyle buyurdu:

"İçinizden birisi ana-babasının yanında uzun süre evlenmeden evde kalır ve evlenmek de istemez. Ardından Allah celle celâluhû kendisine bir koca ve bu kocadan mal ve evlat nasip eder. Daha sonra da kızıp 'ben bu adamdan hiçbir gün bir hayır görmedim' der." 38

³⁸ **Hasen hadis.** Bu lafızla İmam Ahmed, *Musned*, c. 6, s. 52'de Şehr b. Havşeb > Esmâ tarikinden rivâyet etmiş-

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. İman, no: 29; Muslim, K. İman, no: 80 -çev.-)

Müslüman bacım! Kocaya küfr/nankörlük etmekle aynı şeydir. Bu da kocadan gelen nafakaya öfke duymakla eşdeğerdir. Bu durumu Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem en güzel şekilde beyân ve izah etmiştir. Böylelikle kıyamet gününde kocasına yaptığı muamelesi hakkında, iyilik mi yaptın, nimetine nankörlük mü ettin, nafakasını beğenmemezlik mi ettin, diye sorulduğunda Allah huzurunda hiçbir kadının mazereti kalmayacaktır.

Maalesef bu ahlak, ne gibi tehlikeli bir sona ve ne derece büyük bir günaha sebep olduğunu bildikleri halde birçok Müslüman hanım arasında yaygın olarak görülmektedir.

tir. Ayrıca Ebû Dâvûd, no: 5204; Tirmizî, no: 2697; İbn Mâce, no: 3700'de "Bize selam verdi" kısmına kadar muhtasar olarak Şehr > Esmâ tarikinden rivâyet etmişlerdir

Kadınların birbirlerini uyarıp sakındırmaları gerekir. Çünkü bu ahlak kıyamet gününde kadının başına gelecek azabın sebeplerinden biridir.

Yabancı Erkeklerle Yalnız Kalmak (Halvet)

Abdullah b. Abbas radıyallâhu anhumâ hadisinde: "Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in hutbede şöyle söylediğini duydum" demiştir: "Mahrem bir kimse bulunmaksızın bir adam, bir kadınla kesinlikle yalnız kalmasın!"39

'Ukbe b. 'Âmir radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

_

³⁹ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cihad ve's-Siyer, no: 3006; Muslim, K. Hacc, no: 1341 -cev.-)

"Kadınların yanına girmekten sizleri sakındırırım."

Ensar'dan bir adam: "Erkeğin yakınları hakkında ne buyurursun?" diye sormuş Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem: "Erkeğin yakınları ölümdür" demiştir."

Müslüman bacım, bu iki hadis, birbirine yabancı erkek ve kadının yalnız baş başa kalmalarının haramlığı konusunda sarîh, açık ve nettir. Birçok kadının konu hakkında gevşeklik göstererek 'aile dostu' adı altında yabancı erkeklerin yanlarına girip oturmalarına izin vermelerine sıkça rastlanmasından ötürü bu babı bu kitapta zikretme gereği duyduk. Bu çürük delil ve mesnetsiz iddia nedeniyle nice namuslar kirletilmiş, nice yuvalar yıkılıp aileler dağılmıştır.

⁴⁰ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Nikah, no: 5232; Muslim, K. Selam, no: 2172 -çev.-)

Müslüman kadına düşen görev, kocasının evine, ancak kocasının razı olduğu kimselerin girmesine müsaade etmektir. Hicap, tesettür, baş başa (halvette) kalmamak, ihtiyaç olduğu kadarıyla yetinmek gibi şer'î kurallara dikkat etmek şartıyla kocasının müsaade ettiği yabancı erkeklerle bulunabilir. Ancak yabancı bir erkekle kocasının ya da mahremlerinden birinin bulunduğu bir ortamda bile olsa- sırf beraber oturmak ya da muhabbet etmek için oturamaz. Yabancı bir erkeğin yanında bulunmak ancak tıbbî bir sebep ya da evlilik gibi şer'î ihtiyaçtan dolayı olabilir.

Bazı kadınlar hile yoluna başvurarak küçük yaştaki çocukları ile beraber yabancı erkekler yanında oturmakta ve bu küçük çocuk ya da kız nedeniyle halvetin ortadan kalktığını iddia etmektedirler. Bu asla doğru değildir. Çünkü küçük yaştaki çocuğun

varlığı ile yokluğu müsavidir. Zira yaşı küçük diye kendisinden hayâ edilmez. Aynı şekilde birden fazla yabancı erkeğin bir kadınla baş başa kalması da haramdır.

Erkek kadını yolda yalnız başına kalmış olarak bulabilir. Bu durumda erkek önde kadın arkada gidecek şekilde yolda kadına eşlik etmek caizdir. Nitekim İfk Hadisesi'nde Âişe ordudan geri kaldığında böyle bir uygulama vaki olmuştu.

Yabancı Erkeklere Bakmak

Allah *celle celâluhû* kadınların bakışlarını yabancı erkeklere yöneltmekten korumalarını emretmiş, şöyle buyurmuştur:

"Mümine kadınlara söyle gözlerini sakınsınlar ve ferclerini (namuslarını) korusunlar." (Nûr, 31)

Hafız İmaduddin İbn Kesîr *rahimehullah* şöyle demiştir⁴¹:

"Allah'ın: "Mümin kadınlara söyle, gözlerini sakınsınlar!" sözü kocaları dışında kalan ve bakılmalarının yasaklandığı kimselere bakmaktan sakınsınlar, anlamın-

-

⁴¹ Tefsîru'l-Kur'ani'l-'Azîm, c. 3, s. 283

dadır. Bundan dolayı birçok alim kadının yabancı erkeklere şehvetli ya da şehvetsiz olarak bakmasının kesinlikle caiz olmadığı görüşüne sahiptir."

Bu yasağın illeti şudur: Kadınların erkeklere, erkeklerin de kadınlara bakmaları zinanın öncülüdür. Hatta Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem bunu "göz zinası" olarak nitelemiştir.

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Allah Âdemoğluna zinadan payını yazmıştır. Bundan kurtuluş yoktur, mutlaka bu pay kendisine yetişecektir. Gözün zinası, bakmak; dilin zinası, konuşmaktır. Nefis temenni eder ve şehvet duyar. Cinsel organ ise bu temenniyi onaylar ya da yalanlar."⁴²

⁴² Muttefekun aleyh. (Buhârî, *K. İsti'zân*, no: 6243; Muslim, *K. Kader*, no: 2657 -çev.-)

-

Hafız İbn Hacer rahimehullah şöyle demiştir:⁴³

"İbn Battal rahimehullah şöyle der: Bakmak ve konuşmak zina olarak adlandırılmıştır. Çünkü bunlar gerçek zinaya davetiye çıkarmaktadır. Bu nedenle Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem: "Cinsel organ da bunu ya onaylar ya da yalanlar" demiştir.

Her Müslüman bayanın bakışlarını yabancı erkeklerden koruması ve bunun sevabını rabbinden beklemesi gerekir. Kadın için dünyada da âhirette de en hayırlı olan budur.

⁴³ Fethu'l-Bârî, c. 11, s. 22

Yabancı Erkeklerle Tokalaşmak

Makıl b. Yesâr radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Birinizin başının demirden bir iğne ile dürtülmesi, kendisine helal olmayan bir kadına dokunmasından daha iyidir."⁴⁴

Umeyme bnt. Rukayka *radıyallâhu an-hâ*'dan rivâyete göre şöyle anlatmıştır:

_

⁴⁴ Taberânî, el-Kebîr, c. 20, s. 211. Hasen bir senedle rivâyet etmiştir. Rivâyetin daha başka tarikleri de bulunmaktadır. Bu tarikleri Hafiz Ziyaeddin el-Makdisî'nin Cuz'u'l-Musâfaha ve Fadlihâ adlı eserine yaptığım ta'lik çalışmamda zikrettim.

"İslam üzere kendisine bey'at etmiş olan kadınlarla birlikte Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'e geldim. Kadınlar: "Ey Allah'ın Rasûlü! Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayacağımıza, hırsızlık yapmayacağımıza, zina etmeyeceğimize, çocuklarımızı öldürmeyeceğimize, hiçbir kimse hakkında ne arkalarından, ne de yüzlerine karşı iftira etmeyeceğimize, maruf konularda sana isyan etmeyeceğimize dair bey'at ederiz." dediler. Bunun üzerine Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem: "Gücünüz ve kuvvetiniz yettiğince..." buyurdu. Râvi dedi ki: Kadınlar: "Allah ve Rasûlü bize bizden daha merhametlidir. Haydi, ey Allah'ın Rasûlü! Bey'atleşelim!" dediler. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem söyle buyurdu: "Ben kadınlarla tokalaşmam. Benim yüz kadına olan sözüm bir tek kadına olan sözüm gibidir. Ya da tek bir kadına olan sözüme benzer."45

Müslüman bacım! Bu iki hadisin delâlet ettiğine göre kadının yabancı erkeklerle tokalaşması caiz değildir. Dokunmak zinaya hazırlayan öncüllerden biridir. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem kendisinden sahih olarak gelen rivâyette şöyle buyurmuştur:

"Âdemoğluna zinadan payı yazılmıştır. Bu paydan hiçbir kaçış yoktur. Gözlerin zinası bakmak; kulakların zinası dinlemek; dilin zinası konuşmak; elin zinası tutmak; ayağın zinası adım atmaktır. Kalp arzular, temenni eder; cinsel organ da bunu onaylar ya da yalanlar."46

Medenîlik çığırtkanları, bu dine tuzak kurarak erkek ve kadınların birbirleriyle

_

⁴⁵ Mâlik, *Muvatta*, s. 982. Muhammed b. el-Munkedir > Umeyme tarikinden.

⁴⁶ Muslim, K. Kader, no: 2657 -çev.-

tokalaşmalarının masumane bir dostluğun gereklerinden olduğunu ileri sürmektedirler. Bu iddialar laf u güzaftan öteye geçemez. Bunlar ne Kur'an ve ne de Sünnet'te hiçbir delile dayanmayan asılsız iddialardır. Hatta var olan deliller, bu iddianın hilafınadır ve bu görüşlerin sahte ve uydurma olduğunu ispatlamaktadır.

Erkeklere Benzemeye Çalışmak

Abdullah b. Abbâs *radıyallâhu anhumâ*'dan rivâyete göre şöyle demiştir:

"Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem, hal ve hareketlerinde kadınlaşan erkeklere ve erkekleşen kadınlara lanet etti."

Bir diğer rivâyette de: "Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem erkeklerden kadınlara benzemeye çalışanlara, kadınlardan da erkeklere benzemeye çalışanlara lanet etti."⁴⁷

Müslüman bacım! Bu hadis bize şunları göstermektedir:

-

⁴⁷ Buhârî (K. Libâs, no: 5886; 5885 -çev.-)

Sesi inceltmek; takındıkları hal-hareket, giyindikleri kıyafet ve süslenmek ya da kadınlara özgü daha başka yollarla erkeklerin kadınlara benzemeye çalışmaları haramdır. Aynı şekilde kadınların da sesi kalınlaştırmak, hal-hareket, giyim-kuşam bakımından erkeklere benzemeye çalışmaları haramdır.

İslam düşmanları İslâm'ı ve akîdeyi Müslüman gönüllerde yıkıp tarumar etmek için oldukça çirkin bir yöntem takip etmektedirler. Bu yöntem; pantolon, gömlek, ceket, kravat ve hatta ayakkabı gibi erkek elbise ve kıyafetlerine uygun kadın giysilerinin yaygınlaştırılmasıdır. Onlar kadınların erkeklere benzemeye çalışmalarının bizim tertemiz dinimizde haram olduğunu bilmektedirler. Dolayısıyla kadınların erkeklere özgü hal ve hareketlere muvafakatleri, onlara benzemeye çalışmaları dinin Müslüman kadınların gönlünde yıkılmaya başlamasıdır.

Peki, neden özellikle kadınlar?

Çünkü kadın eştir, çünkü kadın kız kardeştir, çünkü kadın annedir.

Hiç kuşku yok ki kadın, kocası, erkek kardeşleri ve çocukları üzerinde etki sahibidir. Kadın saliha olursa etkisi olumlu, kadın fasid olursa etkisi de olumsuz olacaktır. Kadın ümmetin temel dayanaklarından biridir. Kadın düzgün ise ümmet de düzgün, kadın bozuk ise ümmet de bozuk olur.

Kadınların erkeklere benzemeye çalışmalarının yasaklanmasındaki illet ise şudur: Kadının erkeklere benzemeye çalışmasında Allah'ın kendileri için belirlemiş olduğu fitratın dışına çıkmak söz konusudur. Bu tür bir benzeme çabası -sahibi hakkında lanette bulunulması hasebiyle- büyük günahlardan sayılır. Her bir Müslüman bayan için layık olan davranış, Allah'ın belirlemiş olduğu fitrata bağlı kalmak, herhangi bir konuda - giyilecek ayakkabıda bile- erkeklere benzememeye çalışmaktır.

İbn Ebî Muleyke'den rivâyete göre şöyle demiştir: "Âişe radıyallâhu anhâ'ya bir kadın nalın giyiyor" denildiğinde, "Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem kadınlardan erkekleşenlere lanet etmiştir" demiştir."⁴⁸

⁴⁸ **Sahih hadis.** Ebû Dâvûd, no: 4099. İbn Curayc > İbn Ebî Muleyke tarikinden

Kocasına Bir Başka Kadını Vasfetmek

Abdullah b. Mes'ûd *radıyallâhu anh*, Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem*'in şöyle buyurduğunu söylemiştir:

"Kadın kadının tenine (aynı örtü altında) dokunup da sonra onu, sanki gözüyle görüyormuşçasına kocasına anlatmasın!"49

İmam İbnu'l-Cevzî *rahimehullah* şunları ifade etmiştir⁵⁰:

"Bu yasaklamanın nedeni şudur: Erkek, kadının vasıflarını duyunca arzuları kaba-

⁴⁹ Buhârî (K. Nikah, no: 5240, 5241 -çev.-)

⁵⁰ Ahkâmu'n-Nisâ, s. 63

rır, gönlü alevlenir. Nefsi güzelliği vasfedilen kadını isteği ile yanıp tutuşur. Bu tür vasfedişler, güzelliği anlatılan kadının arzulanmasına davetiye çıkarmaktadır. Böyle bir arzu sonucu oluşan tutkunluktan dolayı da aşka benzer durumlar ortaya çıkmaktadır."

Başka Bir Kadının Avretine Bakmak Ya da Aynı Örtü Altında Tenlerini Dokundurmak

Ebû Saîd el-Hudrî *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Erkek bir başka erkeğin avretine; kadın da bir başka kadının avretine bakmasın! Erkek aynı örtü altında bir başka erkeğin tenine dokunmasın; kadın da aynı örtü altında bir başka kadının tenine dokunmasın!" 51

⁵¹ Muslim (*K. Hayd*, no: 338 -cev.-)

İmam Nevevî *rahimehullah* şunları kaydetmiştir:⁵²

"Bu hadiste erkeğin erkeğin avretine; kadının da kadının avretine bakmasının haram olduğu bildirilmektedir. Bu konuda hiçbir hilaf bulunmamaktadır."

Ayrıca şunları ifade etmiştir: "Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in: "Erkek erkekle aynı örtü altında bulunup da tenini tenine değdirmesin!" sözü -ki kadınlar için de aynı şey geçerlidir-: Aralarında bir engel bulunmadığı durumda haramlık ifade etmektedir. Ayrıca bu hadiste başkasının avretine bedenin herhangi bir yeriyle dokunmanın haram olduğuna delil vardır. Bu, üzerinde ittifak edilmiş bir hükümdür. Ayrıca bu tutum umumi belva kabilinden sıkça rastlanan bir konudur. Birçok kimse

_

⁵² Serhu Sahîh-i Muslim, c. 1, s. 641-642

hamam vb. yerlerde bir arada bulunduklarında bu hususa dikkat etmemekte ve gevşek davranmaktadırlar. Hamam vb. yerlere giden kimselerin gözünü, elini ve bedeninin herhangi bir yerini başkasının avretinden koruması gerekir. Ayrıca kendi avretini hamam görevlisi veya daha başka kimselerin gözünden ve elinden sakınmalıdır. Aykırı bir durumla karşılaştığında ise gerekli uyarıyı yapmalıdır."

Derim ki: Kadın kadına aynı yatakta üzerlerinde elbise bulunmadan uyumaları da aynı yasak kapsamındadır. Zira birbirlerinin avretine bakabilir ya da dokunabilirler. Bu ise haramdır. Allah muhafaza bu, seviciliğin ilk adımlarındandır.

Kadının Müslüman hanımlara göstermemesi gereken avretinin sınırı göbeği ile diz kapağı arasıdır. Müslüman kadının gayrimüslim kadınlara karşı avreti ise yabancı erkeklere karşı avreti ile aynıdır.

Ancak bu babda birçok Müslüman kadın dikkatsiz davranmaktadır. Müslüman bir hanımın sebepli ya da sebepsiz yere arkadaşının yanında avretini sakınmadan açtığı görülebilmektedir. Öyle ki bacaklarındaki ve hatta avret mahallindeki istenmeyen kılların giderilmesinde kadın kadına yardım dahi edebilmektedir. Bu davranışların tümü şer'an yasaklanmıştır.

Mahremsiz Yolculuk Etmek

İbn Ömer radıyallâhu anhumâ'dan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Kadın, beraberinde mahremi bulunmaksızın üç gün mesafedeki yolculuğa çıkmasın!"⁵³

Ebû Saîd el-Hudrî *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

-

⁵³ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cuma, no: 1086; Muslim, K. Hacc, no: 1338 -çev.-)

"Kadın, beraberinde kendisinden olan bir mahremi veya kocası bulunmaksızın herhangi bir zamanda iki günlük bir mesafeye yolculuğa çıkmasın!"54

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Allah'a ve âhiret gününe inanmış olan bir kadının beraberinde mahremi bulun-maksızın bir günlük bir mesafeye yolculuğa çıkması helal değildir." 55

İbn Abbas radıyallâhu anhumâ'dan rivâyete göre Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem: "Kadın beraberinde mahrem bulunmaksızın yolculuğa çıkmasın!" buyurdu.

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cuma, no: 1197; Muslim, K. Hacc, no: 827 -çev.-)

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cuma, no: 1088; Muslim, K. Mesâcid ve Mevâdii's-Salât, no: 682 -çev.-)

Bunun üzerine bir adam kalktı ve: "Ey Allah'ın Rasûlü! Benim hanımım hac için yolculuğa çıktı. Ben de falan savaş için yazılmıştım" dedi. Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem bunun üzerine: "Git ve hanımınla birlikte haccet!" buyurdu."⁵⁶

İmam Nevevî *rahimehullah* şöyle demiştir:⁵⁷

"Hasıl-ı kelâm: Yolculuk olarak adlandırılabilecek her şey, beraberinde kocası veya mahremi bulunmayan kadına yasaktır. Bu yolculuğun üç günlük, iki günlük, bir günlük, bir beridlik⁵⁸ ya da daha kısa bir mesafeye yapılması arasında fark yok-

⁵⁶ Muttefekun aleyh. (Buhârî, *K. Cihad ve's-Siyer*, no: 2006; Muslim, *K. Hacc*, no: 1341 -cev.-)

⁵⁷ Şerhu Sahîh-i Muslim, c. 3, s. 484

⁵⁸ Berid: İki konaklama yeri arasındaki birkaç millik mesafe. (çev.)

tur. Zira bu konudaki İbn Abbas hadisi mutlaktır."

İhtiyaç Bulunmaksızın Evden Dışarı Çıkmak

İmam İbnu'l-Cevzî *rahimehullah* şöyle demiştir:⁵⁹

"Kadının mümkün olduğunca dışarı çıkmaktan sakınması gerekir. Kendisi hakkında herhangi bir sakıncası bulunmasa da insanlar için sakıncası bulunabilir. İlle de çıkmak zorunda ise, kocasının izni ile ve şer'i örtüsü ile çıkar. Cadde ve çarşıların bulunmadığı tenha yerlerden gidip gelir. Sesinin duyulmasından sakınır. Yolun ortasından değil kenarından yürür."

_

⁵⁹ Ahkâmu'n-Nisâ, s. 32

Derim ki: Bu yasaklamadaki sebep, kadınların evlerinde durmaları ve ihtiyaç olmadıkça dışarı çıkmamaları hakkındaki emirdir.

Allah celle celâluhû şöyle buyurmuştur:

"Evlerinde dursunlar ve ilk cahiliyyedeki gibi teberruc⁶⁰ etmesinler." (*Ahzâb*, 33)

Bu emir, her ne kadar Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in hanımları hakkında ise de diğer Müslüman hanımlar da onlara tabidir.

Müminlerin annesi Âişe radıyallâhu anhâ rivâyete göre şöyle demiştir:

"Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem kadınların ihdas ettikleri şeylere yetişseydi, İsrailoğullarının kadınlarının engellendiği gibi onların mescide gelmelerine engel olurdu."61

_

⁶⁰ Bu kelime ile ilgili açıklamalar daha önce geçmişti.

⁶¹ Muttefelun aleyh. (Buhârî, K. Ezân, no: 869; Muslim, K. Salât, no: 445 -çev.-)

İbn Ömer radıyallâhu anhumâ'dan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Evleri kendilerine daha hayırlı olduğu halde kadınlarınıza mescidleri yasaklamayın!"⁶²

Âişe radıyallâhu anhâ rivâyete göre şöyle anlatmıştır:

"Hicab farizası konulduktan sonra Sevde bir ihtiyacı için dışarı çıkmıştı. İri yapılı bir kadındı. Bu yüzden de kendisini tanıyanlardan gizli kalamazdı. Ömer b. Hattab onu gördü ve: "Ey Sevde! Vallahi kendini bizden gizleyemiyorsun. Dışarı nasıl çıktığına bir bak!" dedi. Âişe şöyle devam etti: Sevde hemen geri döndü. Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem benim evimde akşam

⁶² Sahih hadis. Ebû Dâvûd, no: 567. Hubeyb b. Ebî Sâbit > İbn Ömer tarikinden.

yemeği yiyordu. Elinde etli bir kemik vardı. (Sevde) içeri girdi ve: "Ey Allah'ın Rasûlü! Bir ihtiyacım için dışarı çıkmıştım. Ömer bana şöyle şöyle söyledi" dedi. Âişe devam ederek şöyle dedi: Bunun ardından Allah kendisine vahiyde bulundu. Sonra vahyin etkisi kesildi. Bu sırada kemikli et hâlâ elindeydi, bir yere koymamıştı. "İhtiyacınız için dışarı çıkmak konusunda size izin verildi" buyurdu."63

Müslüman bacım! Hem senin için hem de tüm Müslüman hanımlar için en layık olan davranış Allah ve Rasûlü'nün emrine uyarak evde durmak, dışarıya ancak meşru bir ihtiyaç için ve şer'î edeplere riâyet ederek çıkmaktır.

⁶³ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Tefsîru'l-Kur'ân, no: 4795; Muslim, K. Selâm, no: 2170 -çev.-)

Kadının Hamama Gitmesi

Hamam ile kastedilen, herkese açık olan yıkanma ve duş alma yerleridir. Günümüzde güzellik salonları, masaj salonları ve sauna gibi yerler de bu kapsamdadır.

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem, kadınların evleri dışında elbiselerini çıkarmalarını yasaklamıştır. Âişe radıyallâhu anhâ bu yasaklama ile kadınların hamamlara girmelerinin mekruh olduğuna istidlâlde bulunmuştur.

Melîh b. Usâme'den rivâyete göre şöyle demiştir:

"Şam halkından bazı kadınlar Âişe radı-

yallâhu anhâ'nın yanına girdiler. Onlara "Siz kimlerdensiniz?" dedi. "Şam halkındanız" dediler. Âişe: "Herhalde siz kadınları hamamlara giden beldedensiniz?" dedi. Kadınlar: "Evet" dediler. Âişe: "Bakın ben, Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in şöyle söylediğini duydum: "Evinden başka bir yerde elbisesini çıkaran herhangi bir kadın, Allah teâlâ ile arasındaki hâyâ örtüsünü yırtmıştır."

Fakat bu çağın çoğu kadını masaj salonlarına, sauna ve buhar banyolarına gidebilmektedirler. Bu gibi yerlerde bulunan görevli erkekler Müslüman hanımların mahremiyetlerine özen göstermemekte, avretlerini muhafaza etmemektedirler. Hatta bu gibi yerlerde bulunan görevlilerin ekserisi fisk ehli, nefsânî ve şehevânî arzu-

_

⁶⁴ Sahih hadis. Ebû Dâvûd, no: 4010; Tirmizî, no: 2803; İbn Mâce, no: 3750. Sâlim b. Ebi'l-Ca'd > Ebu'l-Melîh tarikinden. Senedi sahihtir.

lar peşinde koşan kimselerdir.

Müslüman bacım! Biliyorsun ki, bu gibi yerlerde kadınlar birbirlerinin avretini ve hatta buralarda çalışan erkekler oraya gelen kadınların avretlerini görebilmektedirler

Dahası Allah için mahremiyete riâyet etmeyen bazı kadınlar kendi bedenlerini yabancı erkeklere ovdurup masaj yaptırmaktadırlar. Bunların hepsi -Allah muhafaza- zinaya yol açan öncüllerdir.

Müslüman bacım sana düşen görev şudur:

Avretlerin açıldığı, namusların kirletildiği bu gibi yerlerden uzak durmalısın. Hatta bu gibi yerlere gidip geldiklerini bildiğin kadınları da uyarmalısın. Çünkü bu görev iyiliği emredip, kötülüğü yasaklama kabilindendir.

Musibet Anında Dövünmek, Elbiseyi Parçalamak

İbn Mes'ûd radıyallâhu anh Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir:

"Yanaklarını döven, yakasını bağrını yırtan ve cahiliyye davası güden bizden değildir."⁵⁵

Ebû Burde b. Ebî Mûsâ'dan rivâyete göre şöyle demiştir: "Ebû Mûsâ'ya bir ağrı isabet etti ve bayıldı. Başı ailesinden bir hanımın kucağındaydı. Ailesinden olan bir

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cenâiz, no: 1294; Muslim, K. İman, no: 103 -çev.-)

başka kadın bağırdı ama Ebû Mûsâ hiçbir cevap veremedi. Ayıldığında şöyle dedi: "Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in berî olduğu şeyden ben de berîyim. Çünkü Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem sâlika, hâlika ve şâkadan berîdir."66

Sâlika: Musibetle karşılaştığında sesini yükselten kadın.

Hâlika: Musibetle karşılaşınca saçlarını kazıyan kadın.

Şâkka: Musibetle karşılaşınca elbisesini parçalayan kadın.

Bu iki hadis, musibet anında yüksek sesle ağlamanın, elbiseyi parçalamanın ve saçları kazımanın haram olduğu konusunda açık ve nettir. Bu davranışların üçü de

_

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cenâiz, "Mâ Yunhâ mine'l-Halk 'inde'l-Musîbe" Babı; Muslim, K. İman, no: 104 -cev.-)

matemlerin, kırkı, elli ikisi adı altında yapılan anma toplantılarının genel görünümü haline gelmiştir.

Her Müslüman hanıma düşen görev kaybettiği kişi ardından duyduğu hüzünde de şer'î sınırlara riâyet etmektir. Bu sınırları aşmamak gerekir. Aksi halde günah işlenmiş ve böylelikle de Allah'ın gazabına maruz kalınmış olur.

Ölü Ardından Ağıt Yakmak

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh* Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu rivâyet etmiştir:

"İnsanlar arasındaki iki davranış kendileri hakkında küfürdür: Soya-nesebe sövmek, ölü arkasından ağıt yakmak."⁶⁷

Ebû Mâlik el-Eş'arî radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Ölünün arkasından ağıt yakan kadın ölümünden önce tevbe etmediği taktirde kı-yamet gününde üzerinde katrandan bir el-

_

⁶⁷ Muslim (K. İman, no: 67 -cev.-)

bise ve uyuzlu bir gömlek bulunduğu halde diriltilir."68

Müslüman bacım! Ağıt yakan kadınlar için bildirilen şu şiddetli tehdide, kıyamet gününde düçar olacağı şu azaba bir bak! Yakınları vefat etmiş olan kadınların ölümü bildirmek için sergiledikleri davranışlar ibret nazarı ile ve de düşünerek bakmamızı hak etmiyor mu? Bu davranışlarından dolayı bu kadınlar nasuh bir tevbe ile Allah'a tevbe edip bağışlanma dilemeye, O'na yönelmeye ve kıyamet gününde azabı ve perişanlığı beraberinde getiren bu çirkin fiili terk etmeye ihtiyaç duymuyorlar mı?

⁶⁸ Muslim (K. İman, no: 934 -cev.-)

Ölenin Ardından Üç Günden Fazla Yas Tutmak

(Fakat Ölen Kocası İse, Yas Süresi Dört Ay On Gündür)

Zeyneb bnt. Ebî Seleme *radıyallâhu anhâ* hadisinde şöyle anlatmıştır:

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in hanımı Ummu Habîbe'nin babası öldüğünde yanına gitmiştim. Ummu Habîbe sarı renkli haluk kokusu ya da bir başka koku istedi. Önce bir kıza (cariyeye) sürdü sonra da kendi yüzünün yan kısımlarına süründü. Ardından da: "Vallahi kokuya bir ihtiya-

cım yok. Ama Rasûlullah'ın minberde iken şöyle dediğini duymuştum: "Allah'a ve âhiret gününe iman etmiş bir kadının üç günden fazla yas tutması helal değildir. Sadece kocası için dört ay on gün (yas tutar)."

Zeyneb anlatmaya şöyle devam eder: Daha sonra erkek kardeşi ölmüş olan Zeyneb bnt. Cahş'ın yanına gittim. Koku istedi ve süründü. Sonra da: "Vallahi kokuya ihtiyacım yok. Ancak ben Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in minberde iken şöyle dediğini duydum" dedi ve yukarıdaki hadisin aynısını zikretti.

Zeyneb devamla şöyle demiştir: Annemin -Ummu Seleme'nin- şöyle söylediğini duymuştum: Bir kadın Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'e geldi ve: "Ey Allah'ın Rasûlü! Benim kızımın kocası vefat etti. Kızım gözünden rahatsızlandı. Gözüne sürme çekebilir miyim?" dedi. Rasûlullah sa-

llallâhu aleyhi ve sellem iki ya da üç kez "Hayır" dedi.

Daha sonra şöyle buyurdu:

"Ancak dört ay on gün (beklemesi gerekir). Siz kadınlardan biri cahiliyye döneminde dar ve küçük bir eve kapanır, en kötü elbiselerini giyinir, koku sürünmez ve böylece tam bir sene geçirirdi." 69

Şeriatta yas tutmak, koku sürünmeyi ve süslenmeyi terk edip hüzün elbiselerine bürünmektir. Bazı kadınların yanaklarına vurarak, elbiselerini yırtarak dövünmeleri ise bir önceki bölümde de belirtildiği gibi haramdır.

Bu hadis kadının kocası dışında baba, kardeş, amca veya dayısı gibi vefat eden kimselerin ardından üç gün yas tutabilece-

-

⁶⁹ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Talak, no: 5337; Muslim, K. Talak, no: 1489 -cev.-)

ğini ifade etmektedir. Bu süreden daha fazla yas tutmak ise yasaklanmıştır. Koca için tutulacak yasın süresi ise dört ay on gündür. Bu iddet müddeti ile aynıdır. Böylelikle kadının rahminin temiz olduğundan emin olunur ve zan ve töhmet gibi kötülükler def edilmiş olur.

Fakat birçok kadın kocalarının vefatıyla süresiz olarak karalara bürünüp koku ve
süsü terk ederek çok çirkin bir görünüme
girmektedirler. Kaybetmiş oldukları -baba,
kardeş gibi- yakınlarının arkasından meşru
sürenin çok çok üstünde yas tutmaktadırlar. Hatta bazı kadınlar senelerce bu tutumlarını devam ettirmekte, ya kendileri
evlenmemekte ya da oğullarının veya kızlarının evliliklerini geciktirmektedirler. Bu
tavırlarının tek gerekçesi de ölüye hüzün
duyulması gerektiğidir. Fakat Allah Subhânehu ve Teâlâ'nın şeriatında böyle bir davra-

nış kesinlikle yoktur.

Müslüman hanımlara düşen, vefat eden kim olursa olsun, ister oğul, ister kız, ister baba, ister ana, isterse koca olsun yas tutarken şer'î sınırlara riâyet etmektir.

Cenazeyi Takip Etmek

Ummu 'Atıyye *radıyallâhu anhâ*'dan rivâyete göre şöyle demiştir:

"Cenazeleri izlemekten nehyolunduk, ama (diğer haramlar gibi) sıkı tutulmadı."

Bu hadis, kadınların cenazeleri izlemelerinin tahrimî değil, tenzihî mekruh olduğuna delâlet etmektedir. Çünkü Ummu 'Atıyye *radıyallâhu anhâ* "(diğer haramlar gibi) sıkı tutulmadı" demiştir.

Bu nehyin illeti şudur: Cenazelerde ka-

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Cenâiz, no: 1278; Muslim, K. Cenâiz, no: 938 -çev.-)

dınların feryat, ağıt, sabırsızlık gibi tutumlar sergiledikleri bilinmektedir. Hatta daha da ileri giderek dövünüp giysilerini parçalamaya kadar vardırabilmektedirler. Kadınların cenazeleri izlemeleri bu tür davranışlara götürecekse, mefsedet ve fitne mahalli olması hasebiyle cenazeye çıkmalarının engellenmesi daha evladır.

Ayrıca İmam Mâlik rahimehullah genç erkeklerin şehvetlerini tahrik etmemesi için genç kızların cenazeye katılmalarını mekruh görmüştür.

Kahinlere (Medyumlara) Ve Müneccimlere (Astrologlara) Gitmek

Bu konu, birçok cahil insanın şaşırdığı, çoğu kadının içine düştüğü tehlikeli bir konudur. Bu yolla birtakım emellerini ve hayallerini gerçekleştirmek, gerçeği öğrenmek, el ve fincan falında görülenleri okumak, rızık ve azık sahibi olmak istemektedirler. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem bu konuya ilişkin uyarıda ve yasaklamada bulunmuş olmasına rağmen içinde bulundukları durum şirk ve perişanlıktan öteye geçmemektedir.

Safıyye bnt. Ebî Ubeyd'in Rasûlullah'ın bazı hanımlarından rivâyetine göre Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Kahine gidip ona bir şeyler soranın namazı kırk gün kabul edilmez."¹

Bazı kimseler kahin ya da müneccimin söylediklerinin gerçekle uyum arzetmesine şaşırmaktadırlar. Ashab-ı kirâm radıyallâhu anhum da hayret etmiş ve kahinler hakkında Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'e soru sormuşlardır. O da: "Onlar hiçbir şey değildir" diye cevap vermiştir.

Ashab: "Ey Allah'ın Rasûlü! Onlar bazen bir şey söylüyorlar ve gerçekten oluyor." dediklerinde Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Bu haktan olan bir sözdür. Cin o sözü

⁷¹ Muslim (K. Selam, no: 2230)

hıfzedip dostunun kulağına yerleştirir. Onlar da bu sözün yanına yüzlerce yalan eklerler."

Bir diğer rivâyette de: "Melekler bulutlara kadar inerler. Gökte hükme bağlanmış olan konuyu zikrederler. Şeytan da kulak hırsızlığı yaparak bu konuşulanları dinler. Sonra da kahinlere ilham eder. Kahinler de bu duyduklarının yanına kendilerinden uydurdukları yüz yalan eklerler."⁷²

Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem onlara kahinlerin ve müneccimlerin gaybı bilemediklerini, fakat gökte konuşulanlara kulak hırsızlığı yaparak dostları olan kahin ve müneccimlere ilham eden şeytanlarla dostluk kurduklarını ve bu sözlere kendilerinden yüzlerce yalan ilave ettiklerini beyân

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Bed'u'l-Halk, no: 3288; Muslim, K. Selam, no: 2228 -cev.-)

etmiştir. Şeytanın kulak hırsızlığı sonucu edindiği bilgi gerçekleştiğinde bu kahine gidip gelenler onun gaybı bildiğini yahut da vahy alan salih bir kul olduğunu sanmaktadırlar. Dolayısıyla da söylediği her şeyi tasdik etmektedirler.

Ne emrederse itaat etmekte, kendilerinden para, giysi, yiyecek, Allah'tan başkası adına kesilecek kurban vb. ne isterse hemen uygulamaktadırlar. Kahin ve müneccimler bu uygulamaları ile insanları ellerinden tutarak isyan ve şirk vadilerine sürüklemektedirler.

Her bir Müslüman hanımın görevi:

Yardımı yalnızca Allah subhânehu ve teâlâ'dan istemek, yalnızca O'ndan medet beklemektir. O celle celâluhû her şeyin yaratıcısıdır. Her şeye gücü yetendir. Bir şeye "Ol!" dediği vakit hemen oluverir.

Müslüman bacım!

Medyumlara, astrologlara gitme fitnesine kapılmış olan Müslüman bacılarını şiddetle uyar! Yapmış oldukları işin dünya ve âhiretteki çirkin sonuçlarına karşı onları sakındır!

Evlatlara Beddua Etmek

Câbir radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Kendinize beddua etmeyin! Evlatlarınıza da beddua etmeyin! Mallarınıza da beddua etmeyin! Allah'tan istekte bulunulup da kabul edilen bir ana denk gelirsiniz de isteğinize icabet eder."

Bu hadis bizlere duaların kabul edildiği bazı değerli vakitlerin bulunduğunu beyân etmektedir. Dualarımız icabet saatine denk

⁷³ Muslim (K. Zuhd ve'r-Rakâik, no: 3014 -cev.-)

gelir de kabul edilir ve zarar görürüz diye kendimize, çoluk-çocuğumuza ve mallarımıza beddua etmemiz yasaklanmıştır.

Maalesef birçok anne evlatlarına çokça beddua etmekte ve çocuklarının zarar görmesini kastetmediklerini, sadece dillerinin bir alışkanlığı olduğunu ifade etmektedirler. Bu ifadeler özrü kabahatinden büyük dedirtecek cinstendir. Çoluk-çocuğa beddua etmek konusunda nehy varid olmuştur. Buna göre her bir annenin oğluna ya da kızına, zarar verme niyetiyle olsun ya da olmasın beddua etmemesi gerekir.

Müslümanlarla Üç Günden Fazla Küs Kalmak

İslam; ülfet, muhabbet, sempati, yardımlaşma ve dayanışma dinidir. Dolayısıyla Müslümanlar birbirlerine olan sevgi ve merhametlerinde bütün bir beden gibidirler. Bedenin bir uzvu rahatsız oldu mu diğer uzuvlar da uykusuz kalarak, ateşlenerek etkilenirler.

Bu sebeple İslam, karşılıklı buğzetmekten, haset beslemekten, birbirine sırt dönmekten ve ilişkileri kesmekten nehyetmiştir. Müslümanın kardeşi ile üç geceden fazla küs kalmasını da yasaklanmıştır.

Ebû Eyyûb el-Ensârî radıyallâhu anh'tan gelen rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Bir Müslümanın kardeşi ile üç geceden fazla küs kalması helal değildir. Birbirleri ile karşılaşırlar; biri yüzünü döner, öteki de döner. İlk önce selam veren en hayırlılarıdır."

Hatta Allah subhânehu ve teâlâ, amellerin arzedildiği Pazartesi ve Perşembe günlerinde birbirlerine hasım ve birbiriyle küs olan kimselerin günahlarını bağışlamayı geciktirmek suretiyle Müslümanın Müslüman kardeşi ile küs kalmasını cezalandırmaktadır.

Ebû Hureyre radıyallâhu anh'tan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Edeb, no: 6077; Muslim, K. Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, no: 2560 -cev.-)

"Her Pazartesi ve Perşembe günü ameller arz edilir. Allah hiçbir şeyi şirk koşmamış olan herkesi mağfiret eder. Yalnızca kardeşi ile arasında kin ve düşmanlık olan kimseye mağfiret etmez ve: "Bu ikisini barışıncaya kadar bırakın!" der."

Küskünlük kadınlar arasında ne kadar da çok meydana geliyor!

Ne kadar da basit sebeplerden dolayı küsüveriyorlar!

Müslüman bacım! Küsmek ancak şer'î nedenlerden dolayı olabilir. Fasık veya bidatçi birine küsmek gibi. Bu iki sınıfta bulunan kadınlara küsmek, onlardan ayrılmak her bir Müslüman hanımın görevidir. Çünkü bu gibi kimselerle küsmek bid'at ateşini söndürür. İşledikleri fasıklığa onay verilmeyip inkar edilmiş olur. Ayrıca bu

-

⁷⁵ Muslim (K. Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, no: 2565 -çev.-)

kimselerle küsmek, onları takınılan bu tavrın sebepleri üzerinde biraz olsun düşünmeye itecektir. Bu tavrın etkisiyle de belki bu sebeplere tutunmaktan vazgeçip bid'at ve fasıklığı terk edecektir.

28. Yasak

Hizmetçilere Kötü Muamele Etmek

Ebû Mes'ûd el-Bedrî *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre şöyle anlatmıştır:

"Bir kölemi kırbaçla dövüyordum. Arkamdan: "Ey Ebu Mes'ûd, şunu bilmelisin!" diye bir ses duydum. Ama öfkemden dolayı sesin ne dediğini anlamadım." Anlatmaya şöyle devam etti: "Ses bana yaklaşınca bir de baktım ki Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem imiş. "Şunu bilmelisin ey Ebu Mes'ûd! Şunu bilmelisin!" diyordu.

"Elimden kırbacı attım. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu: "Şunu bilmelisin ki ey Ebû Mes'ûd! Senin bu köleye güç yetirmenden daha fazla Allah'ın sana gücü yeter!"

"Bir daha bundan sonra hiçbir köleyi dövmeyeceğim." dedim."

İmam Nevevî *rahimehullah* şöyle demiştir:⁷⁷

"Bu hadiste kölelere karşı yumuşak ve samimi bir şekilde davranılmasına teşvik ve affederek, öfkeyi tutarak ve Allah kullarına nasıl hükmediyorsa öyle idare ederek muamele edilmesine yönelik tenbih bulunmaktadır."

Hişam b. Hakîm b. Hizâm *radıyallâhu anhumâ*'dan rivâyete göre şöyle demiştir:

"Şehadet ederim ki Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğunu duydum:

Ī

⁷⁶ Muslim (*K. Eymân*, no: 1659 -çev.-)

⁷⁷ Şerhu Sahîh-i Muslim, c. 4, s. 210

"Muhakkak ki Allah, dünyada insanlara eziyet edene eziyet edecektir." ⁷⁷⁸

Bu ve daha başka hadisler kölelere eziyet etmemizi yasaklamaktadır. Buna göre hizmetçilere eziyet edilmesi hayli hayli önde gelir. Ancak bazı kadınlar hizmetkârlarına bazen döverek, bazen söverek, bazen saçlarını çekerek ve bazen de bedenlerini ateşle dağlayarak eziyet edip acı vermektedirler. Bunların tümü Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in kendi köle ve hizmetkârlarına sergilediği tutum ve davranışlarına aykırıdır.

Enes b. Mâlik radıyallâhu anh'tan rivâyete göre şöyle anlatmıştır: "Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem Medine'ye geldiğinde hizmetçisi yoktu. Ebû Talha benim elimden tutarak Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'e

_

⁷⁸ Muslim (K. Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, no: 2613 -çev.-)

götürdü. "Ya Rasûlallah! Enes uyanık bir çocuktur. Sana hizmet etsin!" dedi. Enes: "Rasûlullah'a seferde de hazarda da hizmet ettim. Yaptığım bir şeyden dolayı bana: "Bunu neden böyle yaptın?"; yapmadığım bir şeyden dolayı da: "Neden böyle yapmadın?" dememiştir." dedi."⁷⁹

Müslüman bacım! Hizmetçi ücretle çalışan eleman konumundadır. İşini bitirdiğinde ücretini alması gerekir. İşverenin yada ücretle adam çalıştıran kimsenin yanında çalıştırdığı elemana vurma, sövme, aşağılama hakkı yoktur. Tam aksine hakkı neyse eksiksiz öder, şartları neyse yerine getirir. Güzel söz söyleyerek yönlendirmede bulunur. Hatasını gördüğünde güzel öğütler verip nasihat eder.

Onu dövemez, azarlayamaz, hiçbir su-

⁷⁹ Buhârî (*K. Vasâyâ*, no: 2768 -çev.-)

rette eziyet edemez. Hak etmiş olduğu ücretine de el koyamaz. Hizmetçi erkek ve kadınlar da aynen bu konumdadırlar.

Ancak birçok kadın en ufak bir sebeple ve en basit bir hatadan dolayı hizmetçilerini dövmeyi alışkanlık haline getirmişler. Tek gerekçeleri de eğitmek ve öğretmektir. Fakat hizmetçilerini dövmeyi, onlara eziyet etmeyi böyle gerekçelendirmeleri doğru değildir.

Hizmetçilerini eğitip öğreteceklerse, en uygun olan yol Kur'an ve Sünnet tarafından belirlenmiş olan meşru yöntemleri takip etmektir. Yaralayıcı biçimde dövmek ve hem maddî, hem de manevî eziyete sebep olmaktansa, böyle bir yolu takip etmek daha hayırlıdır.

29. Yasak

Komşuya Sıkıntı Vermek

Müslüman bacım! Allah sana da bizlere de merhamet etsin! Şunu bilmelisin ki:

Toplum içinde hiçbir fert, diğerlerinden ayrı ve uzakta kalarak hayatını sürdüremez. Çünkü toplum fertleri arasında belirli maslahatların bir araya getirip birleştirdiği köklü ilişkiler bulunmaktadır.

İslam toplumunda bu ilişkiler herhangi bir kurala bağlanmadan, herhangi bir sınırla çerçevelenmeden düzensiz ve başıboş bırakılmamıştır. Aksine Yaratıcı subhânehu ve teâlâ'nın hikmeti ve İslam'ın kuşatıcılığı bu ilişkileri düzenleyecek ve olumsuzlukla-

ra karşı koruyacak bir takım kuralların konulmasını gerekli kılmıştır. Zira bu ilişkilerin korunması, İslam toplumunun korunması demektir.

Büyük ihtimalle bu ilişkilerin en önde gelenlerinden biri de Müslümanın komşusu ile olan ilişkisidir.

Müslüman bacım! Bu ilişkilere dikkat çekiyoruz ki, böylelikle komşularının mahremiyetine önem vermeyen, hukukunu korumayan Müslüman hanım kardeşlerimize nasihatte bulunmaya gayret edelim!

Bacılarımıza şunları söylemek isteriz:

Komşunun komşusu üzerinde koruması ve yerine getirmesi gereken hakları vardır. Bu haklardan bazıları, güzel muamele, iyiliğine yardımcı olma, kötülüğüne engel olma, hediye vb. yollarla aradaki sevgi bağlarını güçlendirip daha da yakınlaşmadır.

Bu tür davranışlar komşunun kalbini ve gönlünü hoş edecek ve ısındıracaktır.

Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'in şöyle buyurduğu sahih olarak rivâyet edilmiştir:

"Cebrail bana komşu hakkında o kadar tavsiyede bulundu ki, komşu komşuya mirasçı olacak sandım."80

Ebû Zerr *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Ey Ebû Zerr! Çorba pişirdiğin zaman suyunu çok koy ve komşunu da düşün!"⁸¹

Hiçbir Müslüman erkek ve kadının sözle ya da fiille komşusuna sıkıntı vermesi caiz değildir. Çünkü bu konuda yasaklama gelmiştir:

_

Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Edeb, no: 6015; Muslim, K. Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, no: 2624, 2625 -çev.-)

⁸¹ Muslim (K. Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, no: 2625 -çev.-)

Allah celle celâluhû şöyle buyurmuştur:

"Mümin erkeklere ve mümin kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler, şüphesiz bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir." (Ahzab, 58)

Abdullah b. Amr b. Âs radıyallâhu anhumâ'dan rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Müslüman, Müslümanların elinden ve dilinden salim oldukları kimsedir. Muhacir de Allah'ın yasakladıklarını terk edendir."82

Aynı sahabiden rivâyete göre Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:

"Cehennemden uzak kalıp cennete girmek isteyen Allah'a ve âhiret gününe inanarak ölmeye baksın! İnsanlara da kendisine yapılmasını istediği muameleyi göstersin!"83

_

⁸² Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. İman, no: 10; Muslim, K. İman, no: 40-42 -çev.-)

⁸³ Muslim (K. İmâra, no: 1844 -cev.-)

Enes *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Peygamber *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Birbirinize buğzetmeyin, haset etmeyin, sırt dönmeyin, ilişkilerinizi kesmeyin! Ey Allah'ın kulları kardeşler olun! Müslümanın kardeşi ile üç günden fazla küs durması helal değildir."84

Ebû Hureyre *radıyallâhu anh*'tan rivâyete göre Rasûlullah *sallallâhu aleyhi ve sellem* şöyle buyurmuştur:

"Ey Müslüman hanımlar! Komşu kadın diğer bir komşu kadını (hediye ettiği) üzerinde azıcık eti bulunan bir koyun bacağından dolayı bile aşağılamasın!"⁸⁵

⁸⁴ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K.Edeb, no: 6065; Muslim, K. Birr ve's-Sıla ve'l-Âdâb, no: 2559 -çev.-)

-

⁸⁵ Muttefekun aleyh. (Buhârî, K. Hibe, no: 2566; K. Edeb, no: 6017; Muslim, K. Zekat, no: 1030 -çev.-)

Müslüman bacım!

Komşunun haklarını koruyup gözetmek ve yerine getirmek, komşularınla iyi geçinmek, güzel sözle veya güler yüzle dahi olsa komşuna iyilik etmek konusunda hırs göstermelisin!

Söz ya da fiilinle komşuna sıkıntı vermektense, şiddetle sakınmalısın! Aksi halde Allah'ın gazabına ve azabına uğrarsın.

30. Yasak

Genel Yasaklar

Son olarak Müslüman bacım!

Derleyenine, yayınlayanına ve okuyucusuna Allah'tan faydalı kılmasını dilediğimiz elinizdeki bu eseri Rasûlullah sallallâhu aleyhi ve sellem'in kendisi ile İslam üzere bey'atleşen hanımlara yönelttiği nehyi zikrederek bitirmek istiyoruz.

Umeyme bnt. Rukayka radıyallâhu anhâ'dan rivâyete göre kendisi İslam üzere bey'atleşen kadınlarla beraber gelmişti. Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

"Allah'a hiçbir şeyi şirk koşmamak, hır-

sızlık yapmamak, zina etmemek, evlatlarınızı öldürmemek, hiçbir surette iftira etmemek, ölü arkasından ağıt yakmamak ve ilk cahiliyyedeki gibi teberrücde bulunmamak üzere bey'atleşiyorum."86

Rabbim sana affi ile muamele etsin Müslüman bacım! Allah ve Rasûlü'nün yasakladığı şeylere düşmekten sakınmalısın! Zira bu yasaklara düşmek, kıyamet gününde ateşe girmenin sebeplerindendir. Herhangi bir günah işlediğinde ya da Allah celle celâluhû'ya da Rasûlü tarafından yasaklanmış bir şey yaptığında tevbe-istiğfarda bulunmalısın! Allah teâlâ şöyle buyurmuştur:

"Yine onlar ki, bir kötülük yaptıklarında, ya da kendilerine zulmettiklerinde

96

⁸⁶ Hasen hadis. İmam Ahmed, Musned, c. 2, s. 196. Amr b. Şuayb > babası > dedesi tarikinden. Dedesi "Umeyme geldi" dedi ve hadisin devamını zikretti.

Allah'ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tevbe-istiğfar ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde, bile bile ısrar etmezler." (Âl-i İmrân, 135)

Hamd alemlerin rabbi Allah'a mahsustur.

Allah efendimiz Muhammed'e, ailesine ve ashabına salât ve selam eylesin!

'Amr b. Abdilmun'im b. Selîm Kahire, 12 Rabiulevvel 1413h.

İçindekiler

1. Yasak
Saç Ekletmek11
2. Yasak
Veşm, Nams Ve Felc16
3. Yasak
Koku Sürünerek Dışarı
Çıkmak26
4. Yasak
Yabancı Erkeklere Ziynetini
Göstermek30
5. Yasak
Kocasının Yatağa Gelme
İsteğini Yerine Getirmekten
Kaçınması33
6. Yasak
Evlilik Sırlarının İfşası36

7. Yasak
Kocası Yanında İken İzni
Olmadan Nafile Oruç Tutması38
8. Yasak
Kocasının Evinden İzni
Olmadan İnfakta Bulunması41
9. Yasak
Kocaya İsyan44
10. Yasak
Hiçbir Gerekçe Yokken
Boşanmak İstemek48
11. Yasak
Nankörlük Etmek51
12. Yasak
Yabancı Erkeklerle Yalnız
Kalmak (Halvet)55
13. Yasak
Yabancı Erkeklere Bakmak59
14. Yasak
Yabancı Erkeklerle
Tokalasmak62

15. Yasak
Erkeklere Benzemeye Çalışmak66
16. Yasak
Kocasına Bir Başka Kadını
Vasfetmek70
17. Yasak
Başka Bir Kadının Avretine Bakmak
Ya da Aynı Örtü Altında Tenlerini
Dokundurmak72
18. Yasak
Mahremsiz Yolculuk
Etmek76
19. Yasak
İhtiyaç Bulunmaksızın Evden
Dışarı Çıkmak80
20. Yasak
Kadının Hamama Gitmesi84
21. Yasak
Musibet Anında Dövünmek,
Elbiseyi Parçalamak87

21. Yasak
Ölü Ardından Ağıt ,
Yakmak90
23. Yasak
Ölenin Ardından Üç Günden
Fazla Yas Tutmak92
24. Yasak
Cenazeyi Takip Etmek97
25. Yasak
Kahinlere (Medyumlara) Ve
Müneccimlere (Astrologlara) Gitmek99
26. Yasak
Evlatlara Beddua Etmek104
27. Yasak
Müslümanlarla Üç Günden
Fazla Küs Kalmak106
28. Yasak
Hizmetçilere Kötü Muamele Etmek110
29. Yasak
Komşuya Sıkıntı Vermek115

30. Yasak	
Genel Yasaklar	121
İçindekiler	124